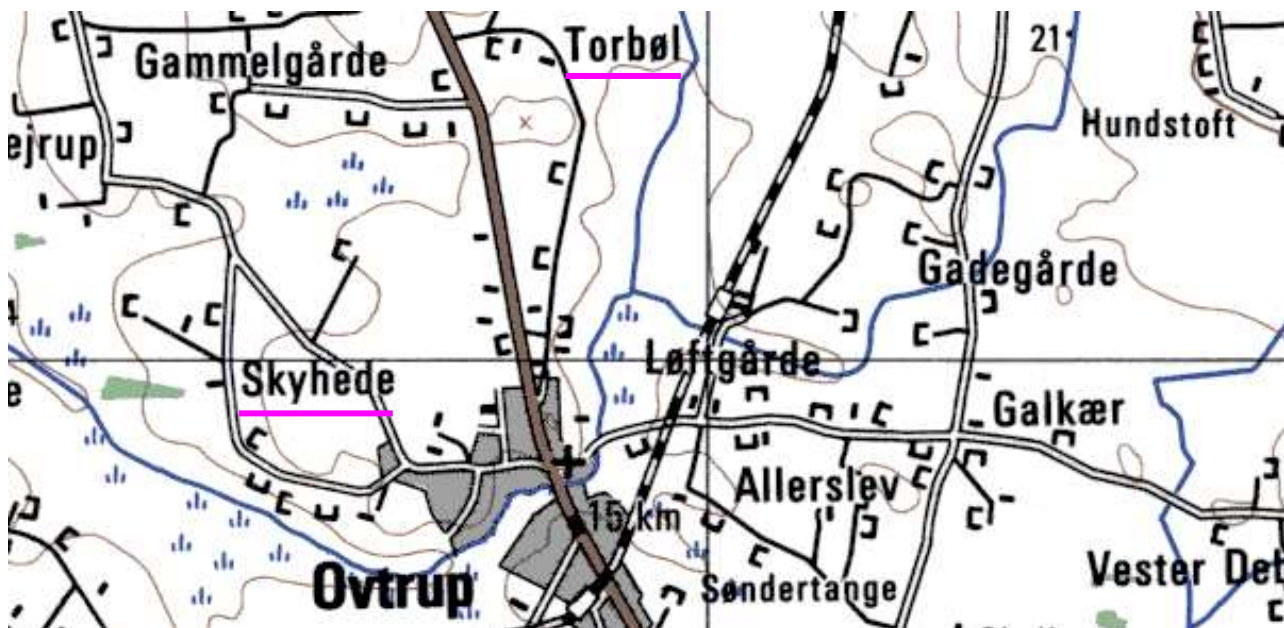
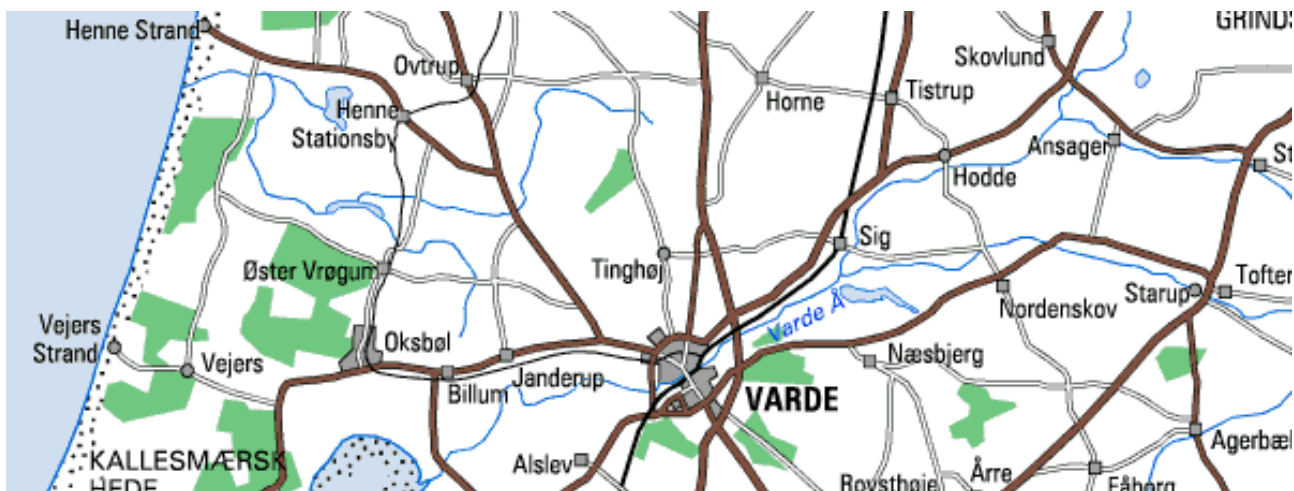

IndholdsfortegnelseSide

Kort overblik	2
Tidsbillede	3
Mads Nielsen og Apelone -datter	4
Oversigt over kildemateriale	8
Kildemateriale	10

Niels Madsen & -datter	Ane nr. 5000/5001
Mads Nielsen og Apelone -datter Torbøl	2500/2501
Niels Madsen Torbøl	1250
Apelone Nielsdatter Ovtrup	625
Niels P. Bruun Varde	312
Peder N. Bruun Hemmet	156
Niels P. Bruun Skovby	78
Margrethe K. Nielsdtr. Vester Kærby	39
Christiane Tagesdtr. Munkebo	19
Anne K. Hansen Hvid Ellinge	9
Hans P. M. Sørensen Hjelm	4
Leo Sørensen Åbyhøj	2
Grete A./Emil H. Sørensen Lind/Værløse	1

MADS NIELSEN & APELONE - DATTER

Mads Nielsen er formentlig født i Skyhede før 1560 som søn af gårdmand Niels Madsen.

Apelone -datter er formentlig født før 1560.

Mads Nielsen og Apelone fik mindst 1 barn, sønnen Niels Madsen, der formentlig er født i Torbøl.

Tidsbillede

Mads Nielsen og Apelone -datter har levet i de danske konger Frederik II og Christian IV's regeringstid.

Under Frederik II omdannedes det af Erik af Pommern byggede Krogen til det pompøse renæssanceslot Kronborg indeholdende blandt andet en stor riddersal med 112 store gobeliner. Gobelinernes motiver var billeder af alle de danske konger til og med Frederik II.

Det var også ham der forlente øen Hven til en skånsk adelsmand ved navn Tyge Brahe, der skulle vise sig at blive den moderne astronomis grundlægger. På Hven byggede Tyge Brahe først observatoriet Uranienborg, og senere Stjerneborg.

Mads Nielsen og Apelone -datter.

Første gang Mads Nielsen omtales, er i 1581, hvor han er fæster på gård nr. I i Torbøl, der er delt i 2 halvgårde. Den anden halvgård bebos af Niels Martensen.

Ovtrup kirke

Mads Nielsen og Apelone -datter har hørt til den første generation, der har kunnet sidde ned i kirken hver søndag. I den katolske tid havde der kun undtagelsesvis været stolerækker til menigmand i kirkerne.

Omkring 1580 fik Ovtrup kirke sine første stolerækker. Folk fik anvist plads i disse dels efter rang, og dels efter, hvor længe de havde været i "den gud velbehagelige ægtestand". Sidstnævnte gav ofte anledning til stridigheder, da næsten ethvert nyt ægteskab medførte en omrokering af pladserne i kirken.

På den tid var kirkens vigtigste indtægtskilde tiende. "Bønder og menige almue skulle udgive redeligen over alt riget den 10. kærve af hvede, rug, byg, havre og andet korn, som gud giver. Og de skulde for kvægtiende efter gammel sædvane." Dette gælder også Mads Nielsen, der må levere tienden til den, der har fæstet tienden.

Mads Nielsen og Apelone -datter får mindst to børn:

1. 159x, **Niels Madsen.**
2. 159x, - Madsdatter.

I 1599 flytter Jep Jepsen ind på gård nr. II i Torbøl. Tilsyneladende har han og naboen på gård nr. I i starten ikke været de bedste venner. Jep Jensen blev således på et tidspunkt slået med stave af Mads Nielsen og vistnok også af hans karl.

Mads Nielsen beholder fæstet på halvgården indtil sønnen Niels overtager det i 1621.

Sønnen Niels Madsen (ane nr. 1250) gifter sig med Karen -datter (ane nr. 1251).

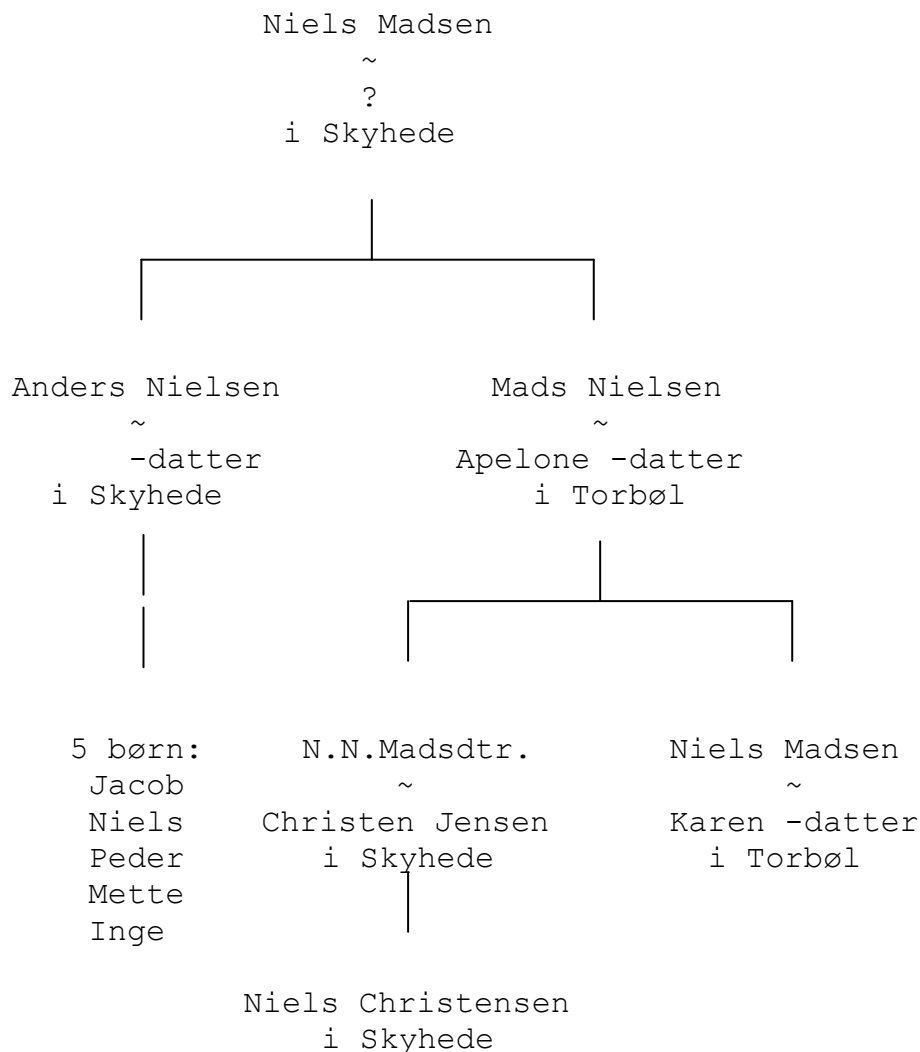
Datteren - Madsdatter gifter sig med Christen Jensdatter i Skyhede.

I 1621 er Mads Nielsen på tinge, hvor Th. Sørensen i Skyhede overdrager ham 1 sølvbælte, 1 lidet beslag, 1 sølvknivskede med krog, 1 sølvkæde og 2 gamle sølvskeer til en værdi af i alt 20 Rigsdaler. Årsagen er, at hans bror Anders Nielsen er død. Mads Nielsen er herefter blevet udset til at skulle opbevare tingene for broderens 5 børn: Jacob, Peder, Niels, Mette og Inge. Dette gør han indtil 1630, hvor børnene står frem på tinge og tilkendegiver, at de har modtaget sølvtingene fra ham. Broderen Anders Nielsen har siden 1600 været fæster på gård nr. I i Skyhede, et fæste han har overtaget efter sin og Mads Nielsen's far Niels Madsen i Skyhede.

Både Mads Nielsen og Apelone -datter dør før 1634.

Oversigt over Mads Nielsens nærmeste familie

Oversigten omfatter de personer, der har kunnet findes i kilderne.

Oversigt over kildemateriale.

1. Ovtrup sogn i Vester Horne herred,
af H.K.Kristensen	1933-1935
2. Vester Horne herred. Tingbøger	1613-1706

I det følgende refererer tallene i () til ovennævnte kilde-
materiale-numre.

Kildemateriale.**Vedrørende Mads Nielsen og Apelone -datter.**

(1)Ovtrup sogns historie:

Gård nr. I (matrikel nr. 6 og 7) i Torbøl.

1561 hørte gården under kronen og beboedes af Niels Eriksen.

1581 var Niels Martensen og Mads Nielsen fæstere.

1598 var Niels Madsen og Mads Nielsen fæstere.

1602 er Niels Madsen afløst af Mads Pedersen.

1621 fæster Niels Madsen sin faders, Mads Nielsens, halve gård og giver 17 Dl. i indfæstning

1627 nævnes atter Mads Pedersen og Mads Nielsen.

Af de Ovtrupsogneres saga.

Siden Klementsfejden var der langt mellem selvejerne i Vestjylland. Fordelen ved at være selvejer var ikke imponerende. I dag har en selvejer sin gård med "herligheder og rettigheder". Dengang havde han ikke herlighederne, men havde en husbond over sig. Af gård II i Torbøl, sognets eneste selvejergård, havde lensmanden herligheden på kongens vegne. Til ham skulle der betales landgilde, skat, hoveri og ved ejerskifte "husbondhold".

1599 har Jep Jepsen fået gården. Han blev til at begynde med overfaldet og slået med stave af naboen, Mads Nielsen, og vistnok af dennes karl. Mærkeligt nok ser det ikke ud til, at Jep er kommet af med en mulkt, skønt det er lidet troligt, at han har taget mod kløene i stilhed.

(2)Vester Horne herreds tingbøger:

1613,Løffuerdagen den 27.feb.: Windismend:- Mads Pedersen och Mads Nielsen i Tourbøll.

(1)Ovtrup sogns historie:

Gård nr. I (matrikel nr. 1) i Skyhede.

Gården var den vestligste gård i byen. Kortet viser, at gården har ligget lige syd for vejen gennem byen og lige vest for stedet, hvor vejen mod den vestlige vase drejer fra.

1593 var Niels Madsen fæster.

1600 oplod han til sønnen Anders Nielsen, der gav 15 Dl. i indfæstning.

1616 gav Thamis Sørensen 22 Dl. efter Anders Nielsens død. Børnene var endnu ikke myndige.

1621 stod Thamis Sørensen for tingsdom og gav deres farbroder Mads Nielsen i Torbøl 1 sølvbælte, 1 lidet beslag, 1 sølvknivskede med krog og 2 gamle sølvskeer, i alt 20 Rd. værd. Mads Nielsen forvarede det for børnene til 1630, da de stod på tinget og bekendte, at de havde modtaget sølvet.

(2)Vester Horne herreds tingbøger:

1621, ? : Mads Nielsen i Torbøl i dag for dom gjorde Thomas Sørensen i Skyhede fuld tryg afkald - - hans broderbørn ved navn Jacob Andersen, Niels Andersen, Peder Andersen, Mette og Inge Andersdtr. født i skyhede, - sal. fader Anders Nielsen af Skyhede.

1634,Løffuerdagen den 30.aug.: Niels Christensen, barnefødt i Skyhede arveligen tilkommen efter hans sal. fader Christen Jensen i Skyhede og sal. moder saavel faders fader sal. Jens Ibissen af Skyhede og hans oldemoder Karen Jenskone saa og hans moders fader sal. Mads Nielsen af Torbøl og hans oldemoder sal. Aplone Madskone, - stod Niels Christensen med Niels Madsen til vedermaals ting.